

Studiecongres voor: preventieassistenten /
praktijkmanagers / ervaren tandartsassistenten

3e Nationaal Symposium Assisterenden in de mondzorg 2012

Vrijdag 13 april 2012 Jaarbeurs Utrecht

Praktijkgerichte lezingen, professionele sprekers:

Fenno Moes Nieuwe tarieven, nieuwe grieven

Dick Barendregt Van parodontitis naar peri-implantitis

Joerd van der Meer Endo update

Aron de Groot Steriel instrumentarium: met de knuppel door de porseleinkast

Melissa Schipper en Ellen van Bruggen De geriatrische patiënt

Miranda Oude Griep WIP richtlijn en Advies Cariëspreventie

Jolanda van Boven Klachten in de tandartspraktijk

Inspirerende afsluiting door **Marc Lammers** met zijn
visie op 'het winnende team'!

Cursussen & Congressen

Programma en inschrijven op www.bsl.nl/assisterenden

 ed in

3^e Nationaal Symposium Assisterenden in de Mondzorg 2012

Jaarlijkse vakverdieping voor de professionele tandartsassistent en praktijkmanager

Voor de derde keer in successie organiseren Edin Dental Academy en Bohn Stafleu van Loghum het Nationaal Symposium Assisterenden in de Mondzorg.

Doel en doelgroepen

Het Nationaal Symposium Assisterenden in de Mondzorg stelt zich tot doel een jaarlijkse vakinhoudelijke update te verzorgen voor met name:

- Preventie- en paro-preventieassistenten
- Praktijkmanagers en assistenten met managementtaken
- Tandartsassistenten werkend onder delegatie van voorbehouden handelingen

Bijdrage aan ontwikkeling en professionalisering

Dit congres onderscheidt zich van andere evenementen voor tandartsassistenten doordat het een sterk inhoudelijk karakter heeft. Anno 2012 hebben steeds meer tandartsassistenten zich ontwikkeld tot een volwaardig tandheilkundig medewerker in de praktijk. Deze groep kenmerkt zich door een voortdurende behoefte aan kennisuitbreiding en -verdieping. Ieder jaar zoeken de organisatoren van het Nationaal Symposium Assisterenden in de Mondzorg naar onderwerpen die aan de behoefte van de ambitieuze doelgroep voldoen. Het volgen van dit studiecongres draagt daarom wezenlijk bij aan de verdere ontwikkeling en professionalisering van de gevorderde assisterende in de mondzorg.

Het programma zal op een hoog niveau staan en gaat er vanuit dat de basiskennis en ervaring al aanwezig is bij de deelnemers aan het symposium. Neemt u zichzelf serieus als professional in het tandheilkundige team en behoort u tot de bovengenoemde doelgroep, dan is deelname aan dit symposium een absolute must!

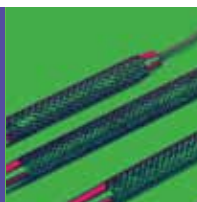
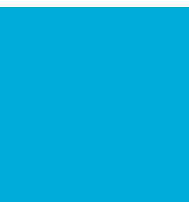
Tot ziens op 13 april a.s.!

Anne-Peter van Riet
Edin Dental Academy

Maaïke Braam
Bohn Stafleu van Loghum

Programma

- 09.15 uur Ontvangst met koffie en thee
- 09.45 uur Opening van het symposium
- 09.50 uur **Nieuwe tarieven, nieuwe grieven** - *Fenno Moes*
Werden patiënten al mondiger, nu met de vrije tarieven hebben zij een nieuw instrument in handen. Opmerkingen als: "Bij die ander is het goedkoper" of "Dat vind ik wel heel erg duur", of "Ik denk erover om naar een andere tandarts te gaan?" worden regelmatig door patiënten geuit. In de presentatie van Fenno Moes wordt stilgestaan bij de patiënt als consument, en hoe hier effectief op te reageren. Hij zal een aantal handvatten de revue laten passeren, die direct in de praktijk toepasbaar zijn. Dit alles met een gezonde dosis humor.
- 10.30 uur **De geriatrische patiënt in de praktijk** - *Melissa Schipper en Ellen van Bruggen*
In deze lezing wordt ingegaan op het werken met ouderen met een handicap (psychisch en/of lichamelijk) in de geriatrische verwijspraktijk. Welke ziektebeelden komen we tegen? Hoe kun je toch goed en veilig behandelen? Welke middelen staan daarbij tot onze beschikking? Aan de hand van casussen en anekdotes zal duidelijk worden waarom dit werk zo leuk is. Met praktische tips laten Melissa Schipper en Ellen van Bruggen zien hoe je ook in de algemene praktijk met deze doelgroep om kunt gaan.
- 10.50 uur Pauze
- 11.20 uur **Parallelsessies ronde 1**
Maak uw keuze uit sessie A, B of C
- 12.35 uur Lunch
- 13.35 uur **Parallelsessies ronde 2**
Maak uw keuze uit sessie D, E of F
- 14.50 uur Pauze
- 15.15 uur **Het winnende team** - *Marc Lammers*
Vol passie en enthousiasme presenteert Marc Lammers zijn visie op teambuilding en grenzen verleggen. Als bondscoach van de Nederlandse hockeydames (2000 t/m 2008) wist hij alle mogelijke prijzen te winnen. Het Nederlands Dames hockeyteam is een groep van 18 speelsters en 8 begeleiders. Samenwerken naar een doel kan alleen als je met z'n allen grenzen kunt en wilt verleggen. Veel voorbeelden uit zijn praktijk geven een perfecte link naar situaties op de werkvloer.
- 16.15 uur Afsluiting en borrel

Parallelsessies

U kunt 2 van de 6 parallelsessies volgen. In elke ronde vinden andere parallelsessies plaats. U kunt op de inschrijfkart aangeven welke sessies uw voorkeur hebben.

Ronde 1

A. Endo update - *Joerd van der Meer*

Door de jaren heen is er geprobeerd om de procedures in de endodontie te vereenvoudigen en het aantal instrumenten noodzakelijk voor de kanaalpreparatie te verminderen. En dat is nu eindelijk gelukt. Nu is het mogelijk om met één vijl de volledige kanaalpreparatie uit te voeren. De preparatie van de wortelkanalen wordt hierdoor kinderlijk eenvoudig en de tijd die nodig is voor de preparatie is sterk verkort. Wat is uw rol bij het efficiënt laten verlopen van een endodontische behandeling? Tijdens deze lezing worden praktische tips gegeven voor het assisteren bij een endodontische behandeling met één vijl.

B. Steriel instrumentarium: met de knuppel door de porseleinkast - *Aron de Groot*

De druk op het decontaminatie proces (reinen, desinfecteren en steriliseren) neemt toe binnen de dentale klinieken. De inspectie doet verrassingsbezoeken en overal in het hele land worden klinieken gesloten omdat men niet voldoet aan de nieuwe richtlijnen en eisen. In deze lezing geeft Aron de Groot u inzicht in wat de inspectie van u verwacht en wat de achterliggende gedachten achter de ingevoerde maatregelen zijn. Het decontaminatie proces: is dat alleen steriliseren of komt daar meer bij kijken? Wat moet u controleren en registreren? De autoclaaf maakt toch gewoon alles steriel? Allemaal vragen en antwoorden die aan bod komen en u helpen de kwaliteit in de kliniek te verbeteren en de inspecteur tevreden te stellen.

C. Vervolg: De geriatrische patiënt in de verwijspraktijk en in de algemene praktijk -

Ellen van Bruggen en Melissa Schipper

Melissa Schipper en Ellen van Bruggen vertellen over het werk met de geriatrische patiënt. Dat wil zeggen de oudere patiënt met een handicap zoals dementie, CVA, MS, Parkinson, ALS en reuma. Aan de hand van casussen en praktische voorbeelden zal worden ingegaan op o.a. de volgende aspecten: medische complexiteit, medicatie, omgang, behandeldoelen, preventie, veiligheid (zowel van de patiënt als van de behandelaars) en organisatie. Aan de hand van anekdotes zal worden toegelicht waarom dit werk zo bijzonder en leuk is. Deze sessie is een verdieping op de eerdere lezing.

Ronde 2

D. Van Parodontitis naar Peri-implantitis - Dick Barendregt

Met de toename van geplaatste implantaten komen de bijbehorende problemen in de tijd ook aan de oppervlakte. Naast "faillure" van de prothetische componenten is de ontstekingcomponent van de weefsels om de implantaten een belangrijke factor voor het al of niet slagen op langere termijn van implantaat gedragen constructies. Mucositis als equivalent voor gingivitis en peri-implantitis voor parodontitis rond natuurlijke elementen zijn afwijkingen die bij voorkeur vroegtijdig gediagnosticeerd moeten worden om erger te voorkomen. U krijgt een update van de klinische en röntgenologische kenmerken van bovengenoemde ontstekingsvormen. Daarnaast zullen u handvatten geboden worden om de diagnostiek effectief uit te voeren en indien nodig preventieve maatregelen toe te passen. Ook krijgt u inzicht in de huidige opties ter behandeling van de peri-implantitis en de voorspelbaarheid daarvan.

E. WIP richtlijn en Advies Cariëspreventie - Miranda Oude Griep

In deel 1 van deze lezing wordt een uiteenzetting gegeven over de implementatie van de Richtlijn Infectiepreventie in de tandheelkundige praktijk bij de uitvoering van een preventiebehandeling. Voorkennis van de richtlijn is vereist.

In deel 2 van deze lezing komt het nieuwste Advies Cariëspreventie van het Ivoren Kruis aan bod. Dit nieuwe advies is een praktische handleiding voor iedereen die professionele adviezen geeft over preventieve mondzorg. Het doel is advies op maat waarbij mondhygiëne, fluoride en voeding de sleutelwoorden zijn. Kortom twee interessante onderwerpen waarna uw kennis op dat vlak weer volledig up to date is.

F. Klachten in de tandartspraktijk - Jolanda van Boven

Vrije tarieven, taakdelegatie, behandeling, bejegening: vele aspecten kunnen voor een patiënt aanleiding zijn om te klagen. Voor de hulpverlener is dit vaak een ingrijpende en emotionele zaak. Juist daarom is het belangrijk dat medewerkers in de tandartspraktijk niet worden verrast, maar op de hoogte zijn van de mogelijkheden die de wet de patiënt biedt om een klacht in te dienen. Daarnaast is het essentieel dat hulpverleners weten wat er van hen wordt verwacht én dat zij weten hoe zij kunnen bijdragen om te zorgen dat een conflict met de patiënt zoveel mogelijk in een vroeg stadium wordt opgelost.

Inschrijfkaart 3e Nationaal Symposium Assisterenden in de Mondzorg 2012

Ja, wij schrijven ons in voor het Nationaal Symposium Assisterenden in de Mondzorg 2012 op vrijdag 13 april 2012. Deelnamekosten bedragen € 295,- p.p. (incl. btw). Elke 3e en volgende persoon uit dezelfde praktijk ontvangt korting en betaalt € 275,- p.p. (incl. btw).

1 Voorletter(s): _____
Achternaam: _____
Functie: _____
E-mailadres: _____
ronde 1: A B C
ronde 2: D E F

2 Voorletter(s): _____
Achternaam: _____
Functie: _____
E-mailadres: _____
ronde 1: A B C
ronde 2: D E F

3 Voorletter(s): _____
Achternaam: _____
Functie: _____
E-mailadres: _____
ronde 1: A B C
ronde 2: D E F

4 Voorletter(s): _____
Achternaam: _____
Functie: _____
E-mailadres: _____
ronde 1: A B C
ronde 2: D E F

Praktijknaam: _____

Adres: _____

Postcode en plaats: _____

Telefoonnummer: _____

Factuuradres (indien afwijkend van bovenstaand adres)

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en plaats: _____

Ik meld mij aan voor de maandelijkse Tandheelkunde e-mailnieuwsbrief van Bohn Stafleu van Loghum

Ik meld mij aan voor de e-mailnieuwsbrief van Edin

Datum: _____ Handtekening: _____

* omcirkelen wat van toepassing is

Sprekers

Feno Moes (1964) is trainer & adviseur. Hij studeerde in 1989 af aan de Faculteit Onderwijs en Opvoeding van de Hogeschool van Amsterdam. Hij is eigenaar van Durga training & acteurs en de Agressieacademie. Volgde diverse opleidingen op het gebied van toegepaste psychologie, en behaalde in 2010 zijn Bachelors "Violence Reduction" aan de Glamorgan University in Wales. Hij geeft al meer dan 15 jaar trainingen, workshops en presentaties aan/voor tandartspraktijken, NMT, ziekenhuizen, sociale diensten, etc.

Ellen van Bruggen-van der Linden is in 1985 afgestudeerd aan de RUG als tandarts. Van 1985 tot 1988 deed zij cariës-onderzoek aan de University of Colorado. Van 1988 tot 1996 was zij werkzaam in de algemene praktijk (o.a. jeugd tandzorg). Vanaf 1996 is zij werkzaam in de Geriatrische Tandheelkunde en sinds 2004 is zij geregistreerd Tandarts Geriatrie.

Melissa Schipper behaalde in 2001 haar diploma tandartsassistente aan het ROC Amersteyn te Amersfoort. In 2002 behaalde zij haar propedeuse Sociaal Pedagogische Hulpverlening aan de Hogeschool van Amsterdam. Van 2005 tot 2010 was zij werkzaam als tandartsassistente in de algemene praktijk. Sinds 2010 werkt zij als tandartsassistente in de Geriatrische praktijk van Ellen van Bruggen. In 2011 ontving Melissa de titel Tandartsassistent van het Jaar.

Miranda Oude Griep behaalde in 1987 haar diploma aan de Opleiding tot Mondhygiënist in Nijmegen. Sinds die tijd werkt(e) ze in meerdere vakgebieden als mondhygiënist, waaronder op de afdeling Kaakchirurgie van twee ziekenhuizen. Daarnaast doceerde zij aan de Opleiding tot Mondhygiënist. In 1994 behaalde zij haar diploma Maatschappelijk Werk en specialiseerde zich in Preventie en Gezondheidsvoorlichting. Vanaf 2004 ontwikkelt en doceert Miranda, als zelfstandige, verschillende cursussen voor (preventie-)assistentes en mondhygiënist. Bovendien is zij werkzaam als waarnemend mondhygiënist.

Postzegel niet nodig

Bohn Stafleu van Loghum
Cursussen & Congressen
Antwoordnummer 7121
3990 TC Houten

Dick Barendregt richtte in 1996 de Kliniek voor Parodontologie Rotterdam op. Hij is geregistreerd parodontoloog (NVVP) en implantoloog (NVOI). De laatste 10 jaar is de nadruk komen te liggen op patiëntenbehandeling in een interdisciplinair teamverband (Aldentis) met collega tandartsen zoals orthodontisten, endodontologen, prothetisten, kaakchirurgen en tandtechnici. Dick Barendregt is verbonden aan de afdeling parodontologie van het ACTA waar hij in 2009 promoveerde op zijn proefschrift "Probing around teeth".

Jolanda van Boven is gezondheidsjuriste en directeur van VAN BOVEN Juridisch Adviesbureau voor de Gezondheidszorg. Haar bureau geeft onderwijs, nascholing en adviezen op het gebied van gezondheidsrecht en arbeidsrecht aan instellingen en beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg. Zij is daarnaast voorzitter van klachtencommissies en lid van een medisch-ethische toetsingscommissie.

Joerd van der Meer deed in 1989 tandartsexamen aan de Rijksuniversiteit Groningen. Na de militaire dienst als tandarts bij de Koninklijke Marine, werkte hij enkele jaren in een groepspraktijk in Drenthe. Sinds 1995 is hij parttime medewerker van het Centrum Bijzondere Tandheelkunde te Assen. Sinds januari 2002 is hij parttime werkzaam bij het Universitair Medisch Centrum Groningen. Sinds 1998 heeft hij tevens een verwijspraktijk voor endodontologie.

Aron de Groot heeft als medewerker, teamleider en afdelingshoofd jarenlang ervaring opgedaan op de Centrale Sterilisatie Afdeling van Ziekenhuis Alysia Arnhem / Velp / Zevenaar. Op dit moment is hij werkzaam als accountmanager bij Interster. Hij adviseert en geeft training op het gebied van sterilisatie, verpakken en controle.

Marc Lammers is het voorbeeld van een modern type coach. Hij was acht jaar bondscoach van het Nederlands dames hockeyteam. Onder zijn leiding speelde Oranje meer dan 150 interlands. Toen Marc startte werd hij tweede op de Champions Trophy en acht jaar later won hij goud op de Olympische Spelen. Marc staat bekend om zijn innovaties. Hij introduceerde vele technologische ontwikkelingen zoals de videobril, analyse software en oortelefoontjes in het hedendaagse coachen.

Praktische informatie

Datum en lokatie

Het 3e Nationaal Symposium Assisterenden in de Mondzorg vindt plaats op vrijdag 13 april 2012 in Mediaplaza in de Jaarbeurs te Utrecht.

Kosten

De kosten voor deelname aan het symposium bedragen € 295,- p.p. (incl. btw). De deelnamekosten zijn inclusief koffie, thee, lunch en borrel. Elke 3e en volgende persoon uit dezelfde praktijk ontvangt korting en betaalt € 275,- p.p. (incl. btw).

Inschrijving

U kunt zich inschrijven via het inschrijfformulier in deze brochure of via www.bsl.nl/assisterenden. Na inschrijving voor het symposium ontvangt u een bevestiging en separaat een factuur. Ongeveer twee weken voorafgaand aan de bijeenkomst ontvangt u verdere informatie. Registratie gebeurt op volgorde van binnenkomst. Deelnemers die niet meer geplaatst kunnen worden ontvangen bericht.

Korting

voor elke 3e en volgende inschrijving!

Verhinderd?

Aleen schriftelijke annuleringen worden geaccepteerd. Bij annulering t/m 30 maart 2012 wordt € 35,- per persoon aan administratiekosten in rekening gebracht. Bij annulering na 30 maart 2012 kunnen wij geen restitutie verlenen. Vervanging van de deelnemer is uiteraard altijd mogelijk.

Deelnamecertificaat

U ontvangt een certificaat van deelname op naam.

Informatiemarkt

Wilt u uw doelgroep bereiken door middel van een stand op de informatiemarkt? Neem dan contact met ons op.

Meer informatie

Bohn Stafleu van Loghum
Cursussen & Congressen
T: 030 - 638 36 38
F: 030 - 638 39 90
E: cursussen@bsl.nl
www.bsl.nl/cuco

Edin Dental Academy
T: 0343 - 44 99 70
F: 0343 - 44 99 71
E: info@edin.nl
www.edin.nl